

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๕๕

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคนำไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคนำไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคนำไทยเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ และเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พรรคนำไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคนำไทย จำนวน ๓ สาขา มีคณะกรรมการสาขาพรรคสาขาละ ๕ คน ดังนี้

สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๗/๑ หมู่ที่ ๒๑ ตำบลลุ่มลำชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๑๑ ถนนบางนา-ตราด แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตรวจสอบข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองจากฐานข้อมูลพรรคการเมืองที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดเก็บไว้ ปรากฏว่า กรรมการสาขาพรรคนำไทย จำนวน ๘ คน คือนายสุใจ ประเสริฐโส นางสาวจันทร์จิรา จานมาตร (จินทอง) นายประทวน สวงโท นายฉลอง หาทอง นายพร จินทอง นายแสวง เลพล นายทิม อางมา และนายมุล เพชรบุรีนิน เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ ให้ดำเนินการดังนี้

๑) ให้หัวหน้าพรรคนำไทยตรวจสอบว่า บุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคนำไทยครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคนำไทยหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณา แต่พรรคนำไทยยังไม่ได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบ

๒) มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร ประจำจังหวัดชัยภูมิ และประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรคมีภูมิลำเนาอยู่ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ในการจัดตั้งสาขาพรรคหน้าไทยมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค โดยมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมด้วยตนเองจริงหรือไม่ อย่างไร

๓) ขอให้พรรคไทยรักไทยตรวจสอบว่า บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทยอยู่หรือไม่ อย่างไร

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร และประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องแจ้งถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดประชุมตั้งสาขาพรรคหน้าไทยให้นายทะเบียนทราบและพรรคไทยรักไทยแจ้งให้นายทะเบียนทราบว่าสมาชิก ๘ คน ที่เป็นกรรมการสาขาพรรคหน้าไทยยังเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบทะเบียนรับ-ส่งหนังสือแล้วไม่ปรากฏเอกสารของพรรคหน้าไทยเกี่ยวกับรายงานจำนวนสมาชิกพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และการขอจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติมแต่อย่างใด

เมื่อครบกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้ง คือ ภายในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕ พรรคหน้าไทยยังไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จึงมีเหตุยุบพรรคหน้าไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีการยุบพรรคหน้าไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและรับไว้วินิจฉัยและส่งสำเนาคำร้องให้พรรคหน้าไทยทราบ เพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคหน้าไทยได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว แต่ไม่ยื่นคำชี้แจงภายในกำหนดเวลา

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า มีเหตุให้ต้องยุบพรรคหน้าไทยตามคำร้อง หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อพรรคหน้าไทยไม่ยอมชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้เป็นยุติว่า พรรคหน้าไทยมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาได้ครบสี่สาขาภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ตามที่นายทะเบียนกล่าวหา อันเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัติดังกล่าว นายทะเบียนจึงมีอำนาจขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนำไปโดยชอบ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคนำไป แังงคำสั่งให้นายทะเบียนทราบเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ